

UTTALELSE NUMMER 1: EN SOLIDARISK HELSETJENESTE:

Vestfold og Telemark Arbeiderparti vil ha en sterk offentlig og solidarisk helsetjeneste. En helsetjeneste hvor mennesker, ikke kapital, står i sentrum. Vår viktigste ressurs er menneskene. Vi vil ha en helsetjeneste som gir tillit til de ansatte, som sikrer gode lønns- og arbeidsvilkår, gir god kapasitet til behandling og en helsetjeneste som sikrer solidariske og like tjenester for alle. Vi vil ha en helsetjeneste som er tuftet på verdier som tillit, åpenhet og samarbeid.

Våre felles sykehus

Da foretaksmodellen for sykehusene ble opprettet, og staten overtok eierskapet, så var det langt flere foretak enn det er per i dag. Sammenslåing til dagens store enheter har ført til at lokal tilknytning, stedlig ledelse og samarbeid med kommunene har blitt mer krevende. Samtidig har finansieringen blitt nedprioritert av Høyre regjeringen sammenlignet med behovet. Vestfold og Telemark Arbeiderparti mener derfor at det er nødvendig å kraftig styrke finansieringen av foretakene for å sikre at helsekøene blir kortet ned, at vi får flere investeringer og at økonomiske ressurser ikke føres ut i private foretak.

Private helsetjenester

De siste åtte årene har det foregått en storstilt privatisering av de offentlige helsetjenestene. Fritt sykehusvalg er blitt til fritt behandlingsvalg i spesialisthelsetjenesten. Nå rigger regjeringen kommunene for innføring av fritt brukervalg i de kommunale helsetjenestene.

Økt bruk av private tjenesteleverandører endrer det offentliges rolle fra arbeidsgiver til oppdragsgiver. Det er lovbestemt at det offentlige skal sørge for at innbyggerne får nødvendige helsetjenester. Vestfold og Telemark Arbeiderparti mener derfor at ordningen med fritt behandlingsvalg må reverseres og at lovendring for Fritt brukervalg i kommunene må stoppes.

Solidarisk vaksinerings

Vaksineringen mot Covid-19 er i gang, men vi ønsker at den går raskere. Tilgangen på vaksiner er fortsatt begrenset, og flaskehalsen er hvor mange vaksiner som ankommer Norge. Kommunene kan vaksinere langt flere enn i dag, og vi ønsker derfor at Norge raskere får tak i flere vaksiner. Det er ikke lett å forklare at Norge ligger langt bak mange andre land i vaksinerings av egne innbyggere.

Samtidig bør Norge jobbe for å øke den totale produksjonen, og å få flere vaksiner til fattige land. Dette er både av solidaritet, men også av egeninteresse. Bedre kontroll på Covid-19 globalt vil bidra å redusere risikoen også i Norge. Mange land i verden har dårlig økonomi og får dermed ytterligere begrenset tilgang på vaksiner enn land som eksempelvis Norge. Vaksineutviklere har lovet at utviklingsland skal få en viss prosent av Covid-19 vaksinene, allikevel frykter Amnesty at så mange som 9 av 10 som bor i fattige land aldri vil få muligheten til å få vaksinene.

Vestfold og Telemark Arbeiderparti mener derfor at vi i Norge må legge opp til en ordning som sikrer at vi bidrar solidarisk til å sikre at mennesker i fattige områder av verden får

tilgang til vaksinerne, samt sikre at den kommer innbyggerne til gode. Norge bør derfor bidra i stor skala for å kjøpe inn vaksiner som kan brukes i fattige land.

Psykisk helse

Vestfold og Telemark AP vil ha et krafttak for psykisk helse. Særlig er vi opptatt av ungdommens psykiske helse. Vi frykter at koronapandemien har gjort det vanskeligere for mange unge. Det viktigste arbeidet med psykisk helse skjer i kommunene. Tilstrekkelig med ansatte i gode barnehager, skoler og kulturtilbud, med opplæring i å se og fange opp, er avhengig av kommunebudsjettene. Norge trenger en ny regjering som styrker kommunene for å ivareta disse avgjørende oppgavene.

Vi vil øremerke penger til tverrfaglige skolehelsetjenester og helsestasjoner. Vi må gjøre helsesykepleiere mer tilgjengelige gjennom å åpne for "e-helsesøster". Fjerne egenandelene hos fastlege og legevakt for 16- og 17-åringer. Vi vil integrere kunnskap om psykisk helse i skolefag. Styrke samarbeidet mellom kommunehelsetjenesten og sykehusene om psykisk helse, og etablere flere lavterskel tilbud.

Helsehjelp til alle

Selv om det er forskjell på helse- og velferdsrettigheter mellom dem som har lovlig og ulovlig opphold i Norge, så er det viktig at alle som oppholder seg i landet har rett til *nødvendig helsehjelp som ikke kan vente*. Dette er også ivaretatt i loven i dag. Gravide skal ha full rett til svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg og abort. Alle barn som oppholder seg i Norge har også etter loven samme rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester, uavhengig av deres oppholdsstatus.

Alle har rett til helsehjelp som ikke kan vente etter loven i dag. Det finnes allikevel eksempler på at dette praktiseres ulikt. Noen får ikke den helsehjelpen de har krav på etter loven. Én mulig forklaring på dette som blir trukket frem er at nødvendig helsehjelp til papirløse ikke dekkes av staten. Personer som ikke har lovlig opphold i Norge skal i utgangspunktet dekke utgifter til nødvendig behandling selv dersom de har betalingsevne, men det er naturlig nok ofte ikke tilfelle.

Sykehuset er da pliktige til å bære denne utgiften. Det kan tenkes at dette gjør at sykehusene vegrer seg for å gi behandling fordi det slår negativt ut på egne budsjetter. Det kan også føre til at personer i denne gruppa vegrer seg for å oppsøke helt nødvendige tjenester fordi de frykter å bli avkrevd betaling. Det virker til å være uklare retningslinjer og sprikende praksis mellom ulike behandlingssteder på dette området.

Det er et problem hvis det i praksis er slik at mange av dem som befinner seg i Norge uten lovlig opphold ikke får tilgang til den helsehjelpen de faktisk har rett til. Derfor mener Vestfold og Telemark Arbeiderparti at det er riktig å ha en gjennomgang og gjøre en vurdering av hva som må gjøres for å sikre at disse rettighetene faktisk oppfylles. Vi ønsker derfor en gjennomgang av finansieringsordningene for å sikre at alle får den hjelpen de har krav på. Samt må det sikres at Sykehusene ikke straffes økonomisk for å hjelpe de som trenger hjelp.

UTTALELSE NUMMER 2 – SKATTEPOLITISK UTTALELSE:

Vestfold og Telemark Arbeiderparti vil: Sikre offentlig finansiering av velferdsstaten.

Det er de med store formuer som tjener på en nedgang i formuesskatten, ikke kommunene. I regioner hvor en eller flere kommuner setter ned formuesskatten vil andre kommuner i samme

regionen måtte vurdere tiltak for å sikre sine interesser. Slik ressursbruk er kommune Norge ikke

tjent med, dette er kostbart og tidkrevende og fører ikke til en samlet økning av velferden. Kommunene skal produsere velferd for egne innbyggere med en viss forutsigbarhet, ikke utfordre bestemmelser som er med på å senke kommunenes samlede skattegrunnlag.

Styrke progressiviteten i skattesystemet

- Fjerne kommunenes mulighet til å nedjustere satsen i formuesskatten
- Innføre en grunnrenteskatt på havbruk og innenlands oppdrett. Inntektene skal fordeles mellom vertskommunene og staten.
- Øke frikortgrensen til å være tilsvarende 1G.
- Innføre økt formuesskatt på formuer over 50 millioner.
- Innføre en progressiv skatt med høyt bunnfradrag, ved mottakelse av store formuer.
- Ha en høyere selskapsskatt som blir sett i sammenheng med internasjonal konkurranseevne for norske bedrifter.
- Norge skal arbeide for en felles selskapsskatt i Europa på et vesentlig høyere nivå, enn i dag.
- At Norge må intensivere arbeidet mot Base Erosion and Profits Shifting i OECD, og vurdere å gå inn for unilaterale skatteskjerpelser dersom arbeidet ikke fører frem innen 2020.
- At digitale tjenester skal skattlegges i landet tjenesten leveres, og ikke i opphavslandet til selskapet som leverer tjenesten.
- Øke satsen i utbytteskatten slik at den samsvarer med den høyere trinnskatten.
- Utrede en alternativ måte å innrette dokument på. Vi ør ha en dokumentavgift som er progressiv med ett lavere bunnivå enn 2%.
 - Prioritere primærbolig og ikke sekundærbolig i skattesystemet
 - Utrede en progressiv beskatning på gevinst av boligsalg av sekundærbolig.
 - Jobbe for internasjonale regler for beskatning av internasjonale selskaper
 - Norge skal ta initiativ til samarbeid med skandinaviske og andre europeiske land til samarbeidsavtaler om en felles skatt på kapital, i økonomiske samarbeidsarenaer som IMF, WTO, WEF og EFTA
 - Norske skattemyndigheter setter krav til automatisk deling av bankopplysninger til nordmenn med bank i utlandet.

UTTALELSE NUMMER 3 – EN HELHETLIG RUSPOLITIKK

Helhetlig ruspolitikk

Arbeiderpartiet ønsker en solidarisk og helhetlig ruspolitikk der hensynet til dem som lider av andres rusbruk settes høyt. Tilgjengelighet av rusmidler påvirker forbruk, som igjen påvirker folkehelsen. Forebygging må være den viktigste strategien i ruspolitikken, men når rusavhengighet oppstår, må det først og fremst møtes med behandling. Rusavhengighet er et helseproblem, og må behandles som det.

Vårt største rusproblem er alkohol. Verdens helseorganisasjon (WHO) oppgir alkohol som en av de viktigste årsakene til dårlig helse og for tidlig død i vestlige land. Alkoholkonsum påfører både individ og samfunn store skader og kostnader, og er derfor ingen ordinær vare. For Arbeiderpartiet er alkoholpolitikk helsepolitikk. De viktigste virkemidlene vi har for å begrense konsumet, og dermed skadene, er regulering av tilgjengelighet, pris og reklameforbud. Dette skal ligge fast. Tilbudene til dem som trenger alkoholbehandling, må styrkes og gjøres mer kjent.

Vi trenger også en helhetlig og styrket innsats mot narkotika. Norge har i dag lavere bruk av narkotika enn gjennomsnittet i Europa. Det er det viktig å verne om. Vestfold og Telemark Ap mener at forbudet mot narkotika skal ligge fast, bruken skal avdekkes og bli møtt med reaksjoner og helseoppfølging. For at forbudets allmennpreventive effekt skal opprettholdes, må unge og voksne oppleve at det medfører en konsekvens å bryte forbudet. I høringsinnspillene til rusreformutvalgets forslag om en reaksjonsfri modell for avkriminalisering, pekte tunge høringsinstanser som FHI, Senter for rus- og avhengighetsforskning, Legeforeningen og Politiet, på at økt bruk er en sannsynlig konsekvens.

Det er viktig at samfunnet fortsatt sender et tydelig signal på at ulovlig rusmiddelbruk er uakseptabelt, og at politiet er sikret mulighet til å avdekke rusmiddelbruk, distribusjon og etterforske selgere. En avkriminalisering av bruk og besittelse av narkotika vil gjøre arbeidet med å avdekke rusmiddelbruk vanskeligere. Det kan føre til at unge mennesker kommer lengre inn i rusbruk og kriminalitet før man fanges opp, og at vi som samfunn kommer senere inn med tilbud om hjelp. Det er en utvikling Vestfold og Telemark Arbeiderparti ikke ønsker.

Arbeiderpartiet bør ikke støtte regjeringens forslag til rusreform, som har mange uheldige og utilsiktede konsekvenser. I stedet bør vi igangsette arbeidet med en helhetlig rusreform, der det satses mer på forebygging, og på å hjelpe folk ut av et rusproblem. Det må sikres mer midler til behandling av rusavhengighet. I tillegg må kjeden fra avrusing til behandling og ettervern gjøres mer sammenhengende. Man bør øke satsingen på behandling av ungdom med rusproblemer, med konstruktive tiltak som tar sikte på å øke inkludering og sosial deltagelse.

